

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1Nt/8/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115010329
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Trnková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115010329.2

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Trnkovej a prísediacich Márie Kasperkevičovej a Viery Pňačekovej v trestnej veci proti Ľ. H., na verejnom zasadnutí konanom o uložení ochranného liečenia, dňa 11.8.2015 rozhodol

rozhodol:

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd ukladá Ľ. H. Á. V. M. K. H. O. H. B., narodenému XX.X.XXXX H. H., t. č. D., ochranné ústavné psychiatrické liečenie.

odôvodnenie:

Okresný prokurátor v Nitre podal dňa 2.4.2015 návrh na uloženie ochranného ústavného psychiatrického liečenia Ľ. H. s odôvodnením, že prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra zastavil proti nemu trestné stíhanie dňa 3.3.2015 uznesením XPv/XX/XX/XXXX-XX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.3.2015, pre skutok, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona. Zo záverov znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, bolo preukázané, že v čase spáchania skutku trpel a aktuálne aj trpí závažnou duševnou chorobou - trvalou poruchou s bludmi. Ide o závažné psychotické ochorenie, ktoré malo zásadný vplyv na jeho ovládacie aj rozpoznávacie schopnosti. Obe boli v čase skutku a aj aktuálne sú vymiznuté. Z tohto dôvodu pretrváva nebezpečnosť jeho pobytu na slobode a preto na základe príkazu

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa - prokurátora, dotknutej osoby - Ľ. H., znalca G. Y. H. a prečítaním celého na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu.

Ľ. H. na verejnom zasadnutí uviedol, že správa, ktorú prečítal pán prokurátor je nafúknutá a má politickú objednávku. Tu sa nevedel dovoliť svojho práva, pretože ona, teda jeho matka, sa dopustila proti nemu trestného činu ohovárania, sprenevery a aj zavádzania za účelom ekonomického poškodenia. Toto spočívalo v tom, že ho nesprávne informovala ohľadne dedičstva, nakoľko dedičstvo dala napísať na jeho brata. Súd tak rozhodol, že dedičstvo nechá jednému bratovi a dvoch bratov vydedí bezdôvodne. Vie, že aj oni boli pod tlakom tohto štátu, preto podal žiadosť o azyl ešte v čase, keď Slovenská republika nebola v Európskej únii. Keď zistil, aké zločiny boli spáchané, tak sa dostal pod dohľad Interpolu. Prvýkrát napísala R. zo E., že trpí psychickým ochorením a bludmi. Cíti sa plne psychicky zdravý. Aj na neho bol robený tlak, lebo za posledných 20 rokov nie je občanom Slovenskej republiky a preto mu neopravili zuby, má poškodený zrak

a telesne je zoslabnutý. Šesť mesiacov ho držali v liečebni v E. na uzavretom oddelení. Liečebňa má síce pekný veľký park, kde sa môžu niektorí vynaháňať, ale on to využiť nemohol, lebo bol uzavretý na uzavretom oddelení. Tak, ako povedal, telesne je zoslabnutý, ale na vek nie je liek. Okrem toho, že má podlomené telesné zdravie z tohto dôvodu, tak nemohol ani podnikáť, nemohol fajčiť cigarety a

nedali mu ani korunu. Pomohli mu len synovia. S návrhom prokurátora na uloženie ochranného liečenia nesúhlasí, lebo duševne je zdravý, hoc telesné zdravie má podlomené. Na záver chce ešte zdôrazniť to, že keď sa dostal pod dohľad Interpolu, tak nikto si to nepreveril a keď to spomenul, tak v E. R. napísala, že trpí bludmi. Takto sa dostal na neho biľag, že je psychicky chorý.

Znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie G.. Y. H. na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridržiava záverov spoločného znaleckého posudku, kde konštatujú, že ide o chronické, psychotické ochorenie, preto odporúčajú uložiť pánovi H. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Nebezpečenstvo na slobode je determinované prítomnosťou sklbených bludných interpretácií a absenciou pocitu chorobnosti, čo je typické pre toto ochorenie. Nie je prítomnosť, schopnosť korigovať vlastné zážitky, polemizovať, ani pripúšťať, že vlastná úvaha nemusí byť stopercentne pravdivá, čo je typickým znakom pre psychopatologický pojem blud. Blud je v centre prežívania duševne chorého a nie je schopný sa od neho odkloniť, ani pochybovať o jeho obsahu. Toto ochorenie vyžaduje dlhodobejšiu psychiatrickú liečbu, nie je vyliečiteľné úplne, ale môže sa dosiahnuť obdobie tzv. sociálnej úzdravy, kedy sa nemieni pokračovať v produkcii bludných obsahov zo strategického hľadiska. Duševne zdravý človek, ktorý by bol vyšetrovaný za podobný skutok, by sa obával následkov trestného stíhania, keďže išlo o zločin. V praxi človek s bludovou poruchou nelogicky uprednostní radšej dlhodobé odsúdenie, než adekvátnu liečbu, ktorá trvá kratšie obdobie a má priniesť terapeutický efekt. Toto ochorenie navonok nemusí byť vždy nápadné, pretože pri ňom nebývajú poruchy vnímania v zmysle ilúzií a halucinácií, iba poruchy obsahu myslenia, čiže laik a nezainteresovaný človek nemusí vôbec odhadnúť, že ide o bludnú interpretáciu. Tým, že sa jedinec postihnutý touto poruchou naplno svojim prežívaním zaoberá neovládateľne jadrovým obsahom, môže potenciálne dochádzať druhotne aj k agresívnym prejavom minimálne na verbálnej úrovni. Tieto následky nie sú predvídateľné. V čase vypracovania znaleckého posudku nemali k dispozícii žiadnu takú zdravotnú dokumentáciu pána H. zo E. a z predchádzajúceho znaleckého dokazovania. Spomínanú pani doktorku nepozná. Konštatovali, že v čase spáchania skutku išlo o bludne podmienené správanie a nedá sa ani potvrdiť, ani vyvrátiť, či by sa podobné správanie mohlo zopakovať, riziko tu je. Nebezpečenstvo spočíva v tom, že bludné obsahy sa rozširujú a sklbujú a tým pádom sa rozširuje aj počet jedincov, ktorí spadajú pod tieto bludné scenáre. Aj z neutrálnych podnetov sa vytvárajú nepriateľsky interpretované podnety. Rozširovanie ľudí, ktorí vykonávajú krivdu na jedincovi, sa nezastavuje. V tom spočíva riziko agresivity. Primárne išlo o matku, neskôr o sudcov, prokurátorov, politikov, čiže rozširovanie domnelých nepriateľov pri bludnej poruche nemá hraníc. Z toho vyplýva aj potenciálna možnosť nebezpečenstva takto chorého na slobode bez liečenia. Skutočnosť, že pán H. je od marca 2015 v psychiatrickej liečebni, potvrdzuje že je potrebné jeho liečenie. Ambulantná liečba prichádza do úvahy, keby sa dosiahla sociálna úzdrava, kedy by neboli produkované kverulačné a perzekučné bludné obsahy. Pri sociálnej úzdrave pod vplyvom dlhodobej antipsychotickej liečby a psychoterapie aj u týchto ochorení dochádza k vyblednutiu bludného emočného náboja. Takto uzdravujúci stráca psychotickú razanciu

- 3 -

1Nt/8/2015 - 153

produkovaním ďalších oznámení a sťažností. V tomto štádiu by bolo možné zmeniť ústavnú liečbu na ambulantnú. Pri tejto chorobe z praxe konštatuje, že ústavná liečba musí trvať dlhšie ako prebieha doposiaľ. Na týchto záveroch sa zhodli spoločne s G.. E.. Bludy sa neprejavujú slovne, ale bludy sa myslia. Ide o poruchu štruktúry myslenia a obsahu myslenia. Nikto postihnutý bludmi neverí, že má bludy. Podľa jeho najlepšieho vedomia a svedomia znalecký posudok spoločne s kolegom vypracovali pravdivo. Dĺžka zmysluplného pohovoru trvá kým má význam. Pacient postihnutý takýmto ochorením je nebezpečný pre spoločnosť dovtedy, kým má bludy. Nebezpečný je sám pre seba, pre svoje okolie aj pre iných. G.. R. zo E. nepozná a nepozná ani obsah znaleckého posudku, ktorý vypracovala vo vzťahu k L. H.. S kolegom sa k tejto dokumentácii nedostali.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra XPv/XX/XX/XXXX - XX zo dňa 3.3.2015 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie proti L. H., pre skutok, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b/, Trestného zákona, pretože nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. V súčasnosti je jeho zdravotný stav nezmenený a je hospitalizovaný v Psychiatrickej liečebni v E.. Znalec, G.. Y. H., na verejnom zasadnutí uviedol, že ide o chronické, psychotické ochorenie, preto odporúčajú uložiť pánovi H. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Jeho nebezpečenstvo na slobode je determinované prítomnosťou sklbených bludných interpretácií

a absenciou pocitu chorobnosti. Toto ochorenie vyžaduje dlhodobejšiu psychiatrickú liečbu, nie je vyliečiteľné úplne, ale môže sa dosiahnuť obdobie tzv. sociálnej úzdravy. Jeho nebezpečenstvo mimo liečebňu spočíva v tom, že bludné obsahy sa rozširujú a sklúbiajú a tým pádom sa rozširuje aj počet jedincov, ktorí spadajú pod tieto bludné scenáre. Aj z neutrálnych podnetov sa vytvárajú nepriateľsky interpretované podnety. Rozširovanie ľudí, ktorí vykonávajú krivdu na jedincovi, sa nezastavuje. V tom spočíva riziko agresivity. Primárne išlo o matku, neskôr o sudcov, prokurátorov, politikov, čiže rozširovanie domnelých nepriateľov pri bludnej poruche nemá hraníc.

Na základe vyššie uvedených zistených skutočností súd mal preukázať, že ochorenie L. H. je trvalé, nie je vyliečiteľné úplne a liečením je možné dosiahnuť tzv. sociálnu úzdravu. Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré podľa § 31 Trestného zákona patria medzi prostriedky slúžiace na ochranu spoločnosti pred páchatelmi a takýmto spôsobom slúži na odstránenie alebo zníženie nebezpečenstva porušenia zákonom chránených práv. Jeho účelom je, rovnako ako pri treste, zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd uloží ochranné liečenie okrem iného aj vtedy, ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Na základe vykonaných dôkazov na verejnom zasadnutí, najmä z výpovede znalca je zrejmé, že boli splnené všetky zákonné podmienky na uloženie ochranného ústavného liečenia. L. H. v čase spáchania skutku bol nepríčetný, pretože jeho ovládacie a rozpoznávací schopnosti boli úplne vymiznuté a sú vymiznuté aj v súčasnosti, v dôsledku čoho došlo k zastaveniu trestného stíhania proti nemu, jeho pobyt na slobode je nebezpečný v prípade, ak sa nebude podrobovať ústavnému psychiatrickému liečeniu, ktoré musí trvať dlhšiu dobu. Bude nebezpečný sám pre seba, pre svoje okolie aj pre iných, teda pre celú spoločnosť.

- 4 -

1Nt/8/2015 - 154

Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že záujem na ochrane spoločnosti pred nebezpečenstvom ďalšieho porušenia zákonom chránených práv zo strany L. H. prevyšuje nad jeho záujmom na neuložení ústavného ochranného psychiatrického liečenia, preto vyhovel návrhu prokurátora a uložil mu ochranné ústavné psychiatrické liečenie. Spoločnosť nemá inú možnosť ochrany pred takto chorými osobami, len zákonným spôsobom ich donútiť, aby sa podrobili ochrannému liečeniu a tak im znemožniť páchať protispoločenské konenie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje do 3. (troch) dní od jeho oznámenia.

Proti tomuto uzneseniu nie je oprávnený podať sťažnosť ten, kto sa jej výslovne vzdal.

Sťažnosť má odkladný účinok.